

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки республики Бурятия

Курумканское РУО

МБОУ "Аргадинская СОШ"

РАССМОТРЕНО

Руководитель МО

Раднаева Д.Р.

Протокол № 1 от «31» 08
2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора по
УВР

Я.Х.Лосолова

Протокол № 1 от «31» 08
2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор школы

Э.С.Раднаев

Приказ № 346-1 от «31» 08
2023 г.

РАССМОТРЕНО

Руководитель МО

Раднаева Д.Р.

Протокол № 1 от «31» 08
2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора по

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родной (бурятский) язык»
(«Узэглэл»)

для обучающихся 1 класса

Протокол № 1 от «31» 08
2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор школы

Э.С.Раднаев

Приказ № 346-1 от «31» 08
2023 г.

у.Аргада 2023

Тайлбари бэшэг

Ямаршые арадай хэлэн өөрэ байдалаараа, ниитэ үүргээрээ онсо удхатай. Хэлэн гээшэ хүнүүдэй хоорондоо харилсаха, бэе бээдээ нүлөөлхэ, эрдэм ухаа үзэхэ, ойлгожо абаха хэрэгсэл, арадай соёл болбосорол хадагалаад байһан гуламта, хүн бүхэнэй, арад бүхэнэй, өөрэ ханал бодол харуулһан түхэл болоно, тиихэдэ арад бүхэнэй уран зохёол түрэл хэлэн дээрэ бэшэгдэнэ. Тиимэһээ хургуулида үзэгдэдэг предметүүд соошые хэлэн өөрын хууритай.

Эхин хургуулида үзэгдэдэг буряад хэлэн хадаа бүхэлиин нэгэ хубинь, нүгөөдэ шатада үзэгдэдэг буряад хэлэнтэй холбоотой. Дунда хургуулида буряад хэлэ үзэхэдөө хурагша бүхэн түрэл хэлэн дээрэ аргагүй хайнаар уншажа, зүбөөр бэшэжэ, сэбэр ульгамаар хэлэжэ, хүнэй хэлэһые абаһаар хүнгэнөөр ойлгожо абаха шадабаритай, тиихэдэ буряад хэлэнэй теори мэдэхэ болоод гараха аргатай.

Эхин хургуулида үзэгдэхэ буряад хэлэн дунда хургуулиин буряад хэлэнэй удхатай тааруу, эндэ нэрлэгдэһэн шадабаринуудай үндэһэ хуури хүгжөөхэ уялгатай, тодорхойлбол, үхибүүн түрэлхи хэлээ мэдэхэ, буряад хэлэтэй буряад хүн гээшэб гэжэ бээ мэдэрхэ, хэлэлгээ хүгжөөхэ зорилготой.

Эхин хургуулида үзэгдэдэг буряад хэлэнэй гол зорилго: түрэл буряад хэлэн дээрэнэ бэшүүлжэ, уншуулжа, харилсуулжа хургаха; буряад хэлэн гэһэн наукатай танилсуулха.

Эхин классуудта түрэл хэлэ зааха тодорхой зорилгонууд гэхэдэ:

1. Хэлэн ухаан хоёрой хоорондо нягта холбоотой байдаг дээрэһээ үхибүүдые түрэл хэлэндэнь хургахадаа, тэдэнэй ухаан бодолые хүгжөөхэ, баяжуулха.
2. Хурагша бүхэниие зүбөөр, уран гоёор, удхыень ойлгон уншаха дадалтай болгохо.
3. Түрэл арадай ёһо заншалнуудые болон сэсэн мэргэн хургаалнуудые ойлгуулха.
4. Эхэ орондоо, түрэхэн тоонто нютагтаа, түрэл хэлэндээ, арад зондоо, бэшэшые үндэһэтэндэ дуратайгаар хүмүүжүүлхэ.
5. Хурагшадай аман хэлэлгые хэшээл бүхэндэ баяжуулангаа, тэдэниие эли тодоор, литературна хэлэн дээрэ хэлүүлжэ, ханал бодолыень алдуугүйгөөр, сэбэр гоёор бэшүүлжэ хургаха гэхэ мэтэ.

Эхин шатын классуудта үзэгдэхэ буряад хэлэнэй программа гол шухала хоёр бүлэгһөө бүридэнхэй:

- 1) Грамотада хургаха шата, хэлэлгэ хүгжөөлгэ.
- 2) Грамматика, бэшэгэй дүрим үзэхэ шата, хэлэлгэ хүгжөөлгэ.

Энэ буряад хэлэнэй программа мүнөөнэй эрилгэдэ харюусамаар, үхибүүдэй наһанда, хүгжэлгэдэнь таарамжатайгаар зохёогдоһон байха. Эхин шатада шэнэ эрилтэнүүд табигдана. Тэдэ эрилтэнүүд үхибүүдые хүмүүжүүлхэ, хүгжөөхэ хэрэгтэ гүрэн түрын харасын ондоо болоһоние харуулна. Тус программын гол шэглэлнүүд гээшэ хадаа иимэнүүд:

1. Бэшэхэ шадабаритай болгохо.
2. Харилсаха шадабаритай болгохо.

Эхин хургуулиин буряад хэлэнэй программын харасаар үхибүүдэй бэелүүлхэ гол үйлэ хадаа бэшэлгэ (письмо) болохо. Энэ ажаябуулга гурбан гол онсо байдалда тааруу: нэгэдэхээр, бэшэлгэ эхин хургуулиин үхибүүдтэ урдань дайралдаагүй, шэнэ үйлэ хэрэг болоно; хоёрдохээр, бэшэжэ байхадаа, нурагшад лингвистическэ ойлгосонуудтай танилсана, тэдэниие найнаар ойлгожо, хэрэглэжэ нураха аргатай болоно; гурбадахьяар, бэшэжэ байха үедөө буряад хэлэнэй теори баримталан, ойлгосонуудыень хэрэглэн, даабаринууды дүүргэхэ, тиихэдээ юрэнхылһэн үйлэ шадабаринуудтай болохо.

Хоёрдохи шэглэл баримталхада, иимэнүүд онсонууд анхарал татана: нэгэдэхээр, үгэ, тэрэнэй удха, үгын олон ондоо мэдэрэл харуулдагынь, ү гын стилистикээрээ илгаралынь ойлгуулха; хоёрдохээр, аман ба бэшэгэй хэлэлгэтэй, аман хэлэлгын янзануудтай: диалог, монолог, бэшэгэй хэлэлгын гол янзатай – текст (бодомжолго, зураглал, домоглол) танилсуулха, хэрэглэжэ хургаха; гурбадахьяар, харилсаанай этикеттэй (буряад арадай заншалта харилсаха аргуудтай) танилсуулха.

Нэгэдэхи класста буряад хэлэ үзэхэ гол ба тодорхой зорилгонууды бэелүүлхын тулада зохёогдон хэблэгдэһэн тусхай комплект: номууд («Үзэглэл», «Мүшэхэн»), ажалай дэбтэрнүүд, методическа заабаринууд, шалгалтын хүдэлмэринүүд, диктантнуудай суглуулбари г.м. хэрэглэгдэнэ.

Грамотада хургалгын шухала зорилгонууд:

- Үхибүүдые уншуулжа, бэшүүлжэ хургаха, хэлэн ба литература тухай түрүүшын мэдээсэнүүдые үгэхэ;
- Үхибүүдэй ухаан бодолы баяжуулха;
- Нурагшадай бэшэмэл ба аман хэлэлгыг эдэбхитэй болгохо;
- Үхибүүдэй ухаан бодолой ба ойлголгын эдэбхиие хүгжөөхэ, үхибүүдые нурагсалдаа анхаралтайгаар хандажа хургаха;
- Метапредметнэ шэглэлтэй шадабари бүридхэлхэ.

Грамотада хургалгын үе буряад хэлэ үзэлгын бэлэдхэлэй үе гээд нэрлэхэдэ болоно. Энэ үедэ үхибүүд түрэл хэлэнэингээ абяануудай системэтэй, тодорхойлбол: үзэгтэй

зэргэсүүлэн абяантай танилсана, аялган болон хашалган абяануудыг, хонгёо, бүдэхи, хатуу, зөөлэн хашалган абяануудыг, эрэ ба эмэ абяануудыг илгаруулжа, уншажа нурана, тийхэдэ хөөрөхөн, асууһан, шангадхаһан мэдүүлэлнүүдэй аянга ойлгожо абана. Үхибүүд абяануудыг үгүүлжэ, үзэгөөр харуулжа, бэшэжэ, үгыг үенүүдтэ, үенүүдыг абяануудта хубаажа нурана, үгүүлэгдэжэ байһан үгэ сооһоо абяануудыг илгажа нурана.

Тийхэдэ грамотада нургалгын үедэ үхибүүд зүб бэшэжэ нурана: буряад хэлэнэй гол дүрим болохо аялганай тааралдалай практическа аргуудаар танилсана, тэрэ зуураа үгын бии бололгыг ойлгожо абаха боломжо баһа үгтэнэ.

Үгэ гэхэн ойлгосо үзэхэдөө, тэрэ гансашье үгүүлэгдэнэ бэшэ, үшөө юумэ, тэмдэг, үйлэ нэрлэнэ, үгэ бүхэн ямар ба даа удхатай байна гэжэ ойлгоно.

Үгэнүүдтэ асуудалнуудыг табихадаа, хоорондонь холбон харилсуулхадаа, нурагшад морфологиин талаар түрүүшын ойлгосонуудыг мүн лэ практическа аргаар олоно.

Грамотада нургалгын үедэ мэдүүлэл, текст гэхэн ойлгосонууд үгтэнэ. Нурагшад мэдүүлэл бүхэн бэшэг дээрэ хоорондоо точконуудаар илгагдадаг, эхиндэнь ехэ үзэг бэшэгдэдэг гэжэ ойлгоно, мэдлэлнүүдыг үгүүлжэ байхадаа, тусхай аянга хэрэглэнэ, тэрээн сооһоо үгэнүүдыг илгажа нурана, мүн мэдүүлэлнүүдыг дэлгэрэнгы болгохо шадабаритай болоно.

Текст уншажа эхилхэдэ, үхибүүд уншалга гэжэ тусхай ажаябуулгын онсо журамуудтай танилсана, зүбөөр уншажа нурана.

1 классай программын удха (66ч)

Бэлэдхэлэй үе (5 ч)

Уг гарбал. Түрэл буряад орон. Нургуули, нурагшын журам. Аман бэ бэшэгэй хэлэлгэ. Үгэ. Үгын удха. Үгэнүүд хоорондоо холбоо. Мэдүүлэл. Үе. Абяанууд: аялган ба хашалган.

Үзэглэлэй үе (37ч)

Аялган ба хашалган абяанууд, тэдэниие тэмдэглэһэн үзэгүүд. Түргэн ба удаан аялганууд. Дифтонгнууд. Эрэ, эмэ, эрсэ аялганууд. Хашалган абяан ба үзэгүүд. Хатуу ба зөөлэн хашалганууд. Хонгёо ба бүдэхи хашалганууд. Зөөлэн ба хатуу тэмдэгүүд (ь, ъ).

Үзэглэлэй удаадахи үе (4 ч)

Г. Чимитов «Үзэглэл»; «Эхэ эсэгийн нургаал»; «Мөөгэ ба тээгэ»; «Нурагшадай уялга».

Грамотада нургалгын болон хэлэлгэ хүгжөөлгын программа

I. Бэлэдхэлэй үе (5 час)

Грамотада хургалга хоёр хубиһаа бүридэнэ: бэлэдхэлэй ба үзэглэлэй. Грамотада хургалгын бэлэдхэлэй үедэ хэрэглэгдэхэ хөөрэлдөөнэй 3 хэшээл хараалагдана. Бэлэдхэлэй үе сентябрь һарада үнгэргэгдэжэ, саашань үзэглэлэй үе эхилнэ. Үзэглэлэй үедэ хэгдэхэ хүдэлмэридэ программаар 53 час хараалагдана. Энэ үедэ һурагшад абьян ба үзэгүүдтэй танилсажа, уншалга бэшэлгэ хоёрто һураха болоно.

Нэгэдэхи класста буряад хэлэ үзэхэ программын гол шухала зорилгонь хадаа хэлэлгэ хүгжөөлгэ ба грамотада хургалга болоно. Грамотада хургалга хэлэлгэ хүгжөөлгэтэй нягта холбоотойгоор, тэрэнэйнгээ үндэһэ һуури дээрэ эмхидхэн ябуулагдаха ёһотой.

Зургаа һаһатай үхибүүд олонхи ушарта хургуулида ерэхэдээ, үгэ хэлээршые тулюур, һанал бодолоо гүйсэд дамжуулха дадал багатай байдаг ха юм. Тиимэһээ тус хүдэлмэри саг үргэлжэ, тусхай системэтэйгээр, нягта гуримтайгаар ябуулагдажа, түрүүшын үдэрһөө литературна буряад үгэнүүдэй удхыень нютагай үгэтэй сасуулан ойлгуулха, хэшээл бүхэндэ шэнэ үгэнүүдтэй танилсуулгын хүдэлмэри хэгдэхэ.

Хэлэлгэ хүгжөөлгэ үхибүүдэй ухаан бодолой хүгжэлтэтэй нягта холбоотой юм: тиимэһээ түбхын түрүүн үхибүүдэй хараһан мэдэхэ юумэн тухай хэлүүлжэ, мэдүүлэл зохёолгохо, һүүлээрнь гурба-дүрбэн мэдүүлэлһээ бүридэһэн хэлэлгэ зохёохо дүршэлтэй болгохо. Тус хүдэлмэри үри дүнтэйгөөр ябуулхын тула элдэб янзын гоё зурагууд, техникскэ хэрэгсэлнүүд, аман зохёолһоо: оньһон ба жороо үгэнүүд, таабаринууд, шүлэгүүд, дуунууд үргэнөөр хэрэглэгдэхэ.

Багшын урда иимэ зорилгонууд табигдана:

- үхибүүдэй аман хэлэлгэ үдэр бүри хүгжөөхэ, баяжуулха;
- үнгэтэ сюжетнэ зурагуудые хэрэглэжэ, үхибүүдэй аман хэлэлгэ, ухаан бодолыень хүгжөөхэ;
- шэнэ үгэнүүдэй удхатай танилсуулха, тэдэниие хэлэлгэдээ хэрэглэхэ дадалтай болгохо;
- багшын табигһан асуудалда гүйсэд харюу үгэжэ шадаха;
- хэлэлгэ сооһоо мэдүүлэл, мэдүүлэл сооһоо үгэ илгажа һураха;
- үгэ юумэ нэрлэнэ ба үгэ олон удхатай гэжэ ойлгохо;
- үгэнүүдэй хоорондохи холбоо оложо һураха;
- богони үгые үенүүдтэ һалгааха, үеһөө абья илгаха дадалтай болгохо;
- аялган болон хашалган абьянуудай илгаае модель дээрэ харуулжа шадаха;
- мэдүүлэл схемэ дээрэ харуулха шадабаритай болгохо;
- багшын аманһаа шүлэг, оньһон үгэнүүдые, жороо үгэнүүдые сээжэлдэхэ, таабаринуудые тааха дадалтай болгохо;

- бэшэлгын дэбтэр соохи үзэгүүдэй хубинууды, дүрсэнүүды бэшэхэ, мүн элдэб юумэнүүды зураха дадалтай болохо.

Бэлэдхэлэй үедэ иимэнүүд темэнүүдээр хөөрэлдөө үнгэргэхэдэ болоно: «Минии гэр бүлэ», «Манай хургуули», «Буряад найхан оромни», «Манай класс».

Бэлэдхэлэй үеын түрүүшын хэшээлхээ эхилжэ, бэшэлгэдэ бэлэдхэл хэгдэхэ ёһотой. Үзэгүүдэй элементнүүды бэшүүлжэ хургаха. Дэбтэр соохи даабаринууды түрүүн багшын хүтэлбэри доро, удаань өөһэдөө бэшэжэ шадаха ёһотой. Дэбтэрэй түрүүшын нюурнуудта үгтэһэн жэшээнүүды дүүргэхэдэ, түрүүн багша самбарта бэшэжэ харуулха. Уридшалан багша самбарта эли тодоор зуража, жэшээ харуулха ёһотой, хаанаһаа эхилээд, хаана хүрэтэр яажэ бэшэхэб гэжэ ойлгуулха.

Энэ мэтээр грамотада хургалгын бэлэдхэлэй хэшээлнүүды хэжэ дүүргээд, саашадаа үзэглэлэй үедэ хэгдэхэ ёһотой грамотада хургалгын болон хэлэлгэ хүгжөөлгын хүдэлмэри ябуулагдажа эхилхэ болоно.

II. Үзэглэлэй үе (53 час)

Фонетикэ сооһоо: абяанууд; тэдэнэй хоорондох илгарал: аялган ба хашалган абяанууд, тэдэниие тэмдэглэһэн үзэгүүд. Түргэн, удаан, дифтонг аялган абяанууд ба үзэгүүд. Үе, үе бии бололгодо аялгануудай үүргэ. Эрэ, эмэ, эрсэ аялганууд. Йотированна аялган үзэгүүд. Хашалган абяанууд ба үзэгүүд. Хатуу ба зөөлэн хашалганууд. Хонгёо ба бүдэхи хашалганууд. Зөөлэн хашалган абяануудай тэмдэг (и, ии, ю, юу, е, еэ, ё, ёо, я, яа, ь) Зөөлэн ба хатуу тэмдэгүүд.

Үзэглэлэй үедэ багша уншуулжа, бэшүүлжэ хургана, хэлэлгэ хүгжөөнэ, уншаха дуратай болгоно.

Лексикэ сооһоо – үгэ бүхэн юушьеб даа нэрлэнэ, олон удхатай байдаг, тиин нэгэ юумэн ондо ондоо үгөөр нэрлэгдэдэг гэжэ ойлгоно. Үгэ хэлэлгэ соогоо хэрэглэжэ, алибаа юумэн, үзэгдэл, байдал тухай хөөрэнэ.

Морфологиһоо – үгын удха дээрэ үндэһэлэн, үхибүүды «юумэн», «шанар», «үйлэ» гэхэн грмматическа шанарнуудтай танилсуулна.

Синтаксис болон пунктуациһаа - нэн түрүүн үгэнүүдэй хоорондох холбоо харуулагдана. Мэдүүлэл тухай ойлгосотой болоно. Асууһан, идхәһан, хөөрәһэн, шангадхәһан аянгатайгаар мэдүүлэлнүүды үгүүлнэ, уншана, тусхай аянга харуулһан тэмдэгүүдтэй танилсана (?!).

Бэшэлгэдэ хургалга.

Бэшэлгын хүдэлмэри грамотада хургалгын хэшээлдэ хэгдэхэ. Партадаа зүбөөр һууха, дэбтэрээ зүбөөр табиха, ручкаяа ба крандашаа зүбөөр бариха дадалтай болохо. Гарһан

үзэгүүдээ, тэдэнэй хоорондохи холболтыг нэгэ жэгдээр ниилүүлэн бэшэхэ. Ехэ ба бага үзэгүүдые, тэдэнэй холболтонуудые зүбөөр бэшэхэ дадалтай болохо. Багшын хүтэлбэри доро үгэнүүд ба мэдүүлэлнүүдые (3-4 үгэһөө бүридэһэн) зүбөөр бэшүүлжэ һургаха. Дарамал ба бэшэмэл үгэнүүдые болон мэдүүлэлнүүдые уншуулаад, алдуугүйгөөр буулгажа бэшүүлхэ. Хүнгэн үгэнүүдые багшын уншалга доро зүбөөр бэшэхэ дүршэлтэй болгохо. Мэдүүлэлэй эхиндэ, хүнэй болон гэрэй амитадай нэрэдэ ехэ үзэг бэшэхэ дүрим ойлгожо, зүбөөр бэшэжэ һургаха.

1 классай һурагшадай шадабаринууд

Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (личностные результаты) – өөрын ба хүнүүдэй ажабайдалда түрэл хэлэн ямар үүргэтэйб гэжэ ойлгоно (хэлэнэй аргаар хажуудахи хүнтээ харилсанаб, бэшэмэл текстын удха үзэнэб гэжэ ойлгоно).

Бээ гуримшуулаад ябаха шадабари (регулятивные УУД):

- Багшатаяа хамта хэшээлэйнгээ зорилго табиха;
- Хэшээлдээ юу хэһэнээ хойно хойноһоонь тоолохо;
- Юу хэхэ гээшэбиб гэжэ уридшалан хэлэхэ (прогнозировать);
- Өөрынгөө, нүхэдэйнгөө ажал багшатаяа сугтаа урид зохёогдоһон тусхай критеринүүдээр шалгаха;
- Багшын үгэһэн түсэбөөр, алгоритмаар хүдэлжэ шадаха.

Оршон тойрониие шудалха шадабари (познавательные УУД):

- Номоор хүдэлхэ (номой гаршагай, тусгаар тэмдэгдэй үүргэ ойлгохо);
- Зураг хаража гү, али текст уншажа, асуудалнуудта харюу олохо;
- Багшатаяа болон нүхэдтээ хамта дүн гаргаха;
- Үгөөр хэлэгдэһэн ойлгосо схемэ, таблица, модель болгохо, тиин һөөргэнь модель соо харуулаатай ойлгосо үгөөр хэлэхэ;
- Текстын удха дамжуулха.

Харилсаха шадабари (коммуникативные УУД):

- Өөрынгөө һанаа бодол аман хэлэлгээр, тиихэдэ багахан текст зохёожо, бэшэгэй хэлэлгээр харуулха;
- Хажуудахи хүнүүдээ шагнаха, тэдэнэй хэлэһэниие ойлгохо;
- Уран гоёор уншаха, хөөрэхэ;
- Классайнгаа үхибүүдтэй, багшатаяа яагаад ажалаа эмхидхэхэ, ямар журамуудые сахиха тухайгаа хэлсэхэ;
- Хоёр хоёроороо, бүлэг бүлэгөөр хүдэлхэ, тиихэдээ олон ондоо «тушаал» бэе дээрээ абаха: ударидагшын, даабари дүүргэгшын, бэшээшын г.м.

Буряад хэлээр шадабари (предметные результаты):

- Мэдүүлэл болон текст илгаруулха;
- Уншанаһанайнгаа удхаар багшын асуудалнуудта харюусаха;
- Үгын абяануудые нэрлэхэ, илгаха, абяан ба үзэг гэхэн ойлгосонуудые бусайдуулхагүй, үгэ үенүүдтэ хубааха;
- Аялган абяануудай гол үүргэ ойлгожо абаха, тэдэнэй тааралдаха, хубариха ёһо ойлгохо, тэрээн дээрэ үндэһэлэн уншаха;
- Мэдүүлэл бэшэг дээрэ харуулха;
- Мэдүүлэлэй һүүлдэ сэгнэлтын тэмдэг табиha;
- Буулгажа бэшэхэ.

1 классай буряад хэлэнэй календарна-тематическа түсэб					
Бэлэдхэлэй үе (5 ч)					
№	Темэнүүд	Час	Контрольно болон практическэ ажал	Түсэблэһэн үнгэргэгдэхэ болзор	Электронные ЦОР
1	«Буряадхан оромнай уужамхан даа...»	1		08.09.2023	
2	«Би нурагша болооб ». Аман ба бэшэгэй хэлэлгэ гэжэ юун бэ?	1		08.09.2023	
3	Үгэ юунһээ бүридэнэб? Үе гэжэ юун бэ?	1		15.09.2023	
4	Абяанууд ямар байдаг бэ?	1		15.09.2023	
5	Аялган абяанууд ямар байдаг бэ? Хашалган абяанууд ямар байдаг бэ?	1		22.09.2023	
Үзэглэлэй үе (37ч)					

1	Аялган [а], [аа], [ай] абяанууд ба тэдэниие тэмдэглэхэн үзэгүүд	1		22.09.2-23	
2	Аялган [о], [оо], [ой] абяанууд ба тэдэниие тэмдэглэхэн үзэгүүд	1		29.09.2023	
3	Аялган [у], [уу], [уй] абяанууд ба тэдэниие тэмдэглэхэн үзэгүүд	1		29.09.2023	
4	Хашалган [н], [м], [л] абяанууд ба тэдэниие тэмдэглэхэн үзэгүүд	1		06.10.2023	
5	Хашалган [р], [р'], абяан ба Р, р үзэгүүд			06.10.2023	
6	Аялган [и] абяан ба И, и үзэгүүд Аялган [ий], [ы] абяанууд ба тэдэниие тэмдэглэхэн үзэгүүд	1		13.10.2023	
7	Хашалган [ш] абяан ба Ш, ш үзэгүүд	1		13.10.2023	
8	Хашалган [х], [х'], абяан ба Х, х үзэгүүд	1		20.10.2023	
9	Хашалган [h] абяан ба h, h үзэгүүд	1		20.10.2023	
10	Хашалган [г] абяан ба Г, г үзэгүүд	1		27.10.2023	
11	Хашалган [т] абяан ба Т, т үзэгүүд	1		27.10.2023	
12	Хашалган [д] абяан ба Д, д үзэгүүд	1		10.11.2023	
13	Хашалган [б] абяан ба Б, б үзэгүүд	1		10.11.2023	
14	Хашалган [с] абяан ба С, с үзэгүүд	1		17.11.2023	
15	Аялган [э], [ээ], [эй] абяанууд ба тэдэниие	1		17.11.2023	

	тэмдэглэхэн үзэгүүд				
16	Аялган [Ү], [ҮҮ], [Үй] абяанууд ба тэдэниие тэмдэглэхэн үзэгүүд	1		24.11.2023	
17	Аялган [өө] абяанууд ба тэдэниие тэмдэглэхэн үзэгүүд	1		24.11.2023	
18	Хашалган [з] абяан ба З, з үзэгүүд	1		01.12.2023	
19	Хашалган [ж] абяан ба Ж, ж үзэгүүд	1		01.12.2023	
20	Йотированна аялганууд: Я, я, Ё, ё, Е, е, Ю, ю	1		08.12.2023	
21	Йотированна аялганууд: Я, я	1		08.12.2023	
22	Йотированна аялганууд: Ё, ё	1		15.12.2023	
23	Йотированна аялганууд: Е, е	1		15.12.2023	
24	Йотированна аялганууд: Ю, ю	1		22.12.2023	
25	Зөөлэн тэмдэг Ъ	1		22.12.2023	
26	Илгаһан Ъ, ъ	1		29.12.2023	
27	Хашалган [к] абяан ба К, к үзэгүүд	1		29. 12.2023	
28	Хашалган [в] абяан ба В, в үзэгүүд	1		12.01.2024	
29	Хашалган [п] абяан ба П, п үзэгүүд	1		12.01.2024	
30	Хашалган [ф] абяан ба Ф, ф үзэгүүд	1		19.01.2024	
31	Хашалган [ч] абяан ба	1		19.01.2024	

	Ч, ч үзэгүүд				
32	Хашалган [ц] абьяан ба Ц, ц үзэгүүд	1		26.01.2024	
33	Хашалган [щ] абьяан ба Щ, щ үзэгүүд	1		26.01.2024	
34	Уншажа нурааб! Үзэгэлдөө баяртайб! Г. Чимитов «Үзэглэл»	1		02.02.2024	
35	Нурагшадай уялга	1		02.02.2024	

Багшын ба үхибүүдэй хэрэглэхэ литература:

- Б.Б. Батоев «Методическа заабаринууд». Улаан – Үдэ: Бурядай номой хэблэл, 1987.
- Д.Д. Ошоров «Методическа заабаринууд». Улаан – Үдэ: Бурядай номой хэблэл, 1987.
- Д.Д. Дарижапова «Диктантнуудай ба изложенинүүдэй суглуулбари».
- С.Ц. Содномов «Диктантнуудай суглуулбари». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2006.
- В.Д. Патаева «Буряад уран найхан арадай аман зохёол холбон үзэлгэ». Улаан – Үдэ, 1995
- Л.Д. Шагдаров «Буряад, ород оньһон, хошоо үгэнүүд». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 1996.
- С.А. Ошорова «Буряад аман зохёол». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2003.
- В.Б. Гомбоев «Һонирхолтой нааданууд». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2009.
- Б.Б. Лхасаранова «Буряад хэлэнэй орфоэпи». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2009.
- Д.С. Базарсадаева «Булагай эхин». Агын хэблэлэй байшан, 2003.
- В.Б-Н. Намсарайн «Буряад онтохонууд». Улаан – Үдэ: Бурядай номой хэблэл, 1988.
- В.Ш. Гулгаров «Буряад үлыгэрнүүд» Улаан – Үдэ: Бурядай номой хэблэл, 1988.
- С.Д. Бабуев «Магтаал, үрээл, соло». Улаан – Үдэ: Бурядай номой хэблэл, 1995.
- С.М. Бабушкин «Буряад – ород словарь». Улаан – Үдэ, 1992
- К.М. Черемисов «Ород- буряад словарь». Улаан – Үдэ, 1988.
- Ц.Б. Будаев «Оньһон үгэ оншотой». Улаан – Үдэ: Бурядай номой хэблэл, 1988.
- Д.Д. Могоева «Тунатай болооб». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2003.
- Д.Н. Сультимов «Гуталгүй гулабхаа». Улаан – Үдэ: Бурядай номой хэблэл, 1993.
- Д.Д. Ошоров «Сасуутан ». Улаан – Үдэ: Бурядай номой хэблэл, 1988.
- У.Е. Мангутова «Сагаалганай наадан салгидаһаар...». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2007.
- Д.Д. Ошоров «Табан хурган». Улаан – Үдэ: Бурядай номой хэблэл, 1997.